

Мазмұны

1	Балалар музыка мектептерінің және балалар өнер мектептері музыка бөлімдерінің «Аккордеон» пәні бойынша білім беру бағдарламасы	3
2	Образовательная программа по предмету «Аккордеон» детских музыкальных школ и музыкальных отделений детских школ искусств	25

**Балалар музыка мектептерінің және балалар өнер мектептері
музыка бөлімдерінің «Аккордеон» пәні бойынша
білім беру бағдарламасы**

1. Балалар музыка мектептерінің және балалар өнер мектептері музыка бөлімдерінің «Аккордеон» пәні бойынша білім беру бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) «Аккордеон» пәні бойынша оқытудың мақсатын, оқыту нәтижелерін және мазмұнын, білім беру процесін ұйымдастыруды, оларды іске асыру тәсілдері мен әдістерін, оқыту нәтижелерін бағалау өлшемшарттарын қамтитын білім берудің негізгі сипаттамаларының біртұтас кешенін анықтайды.

2. Осы бағдарламада келесі түсініктер қолданылады:

1) агогика – темптен сәл ауытқу (бәсеңдету немесе жылдамдату), ноталарда белгіленбейді және музыкалық орындау мәнерлігіне шартталады;

2) артикуляция (латын тілінен articulo – бөлемін, бөліп-бөліп айтамын) – музыкалық аспапта ойнау кезінде немесе вокалдық партияларды айту кезінде дыбыстардың қатарын ретпен орындау тәсілі;

3) дыбыс шығару – музыкалық аспапта ойнау және ән айту барысында дыбысты алу, шығару;

4) лад – орыс музыка ғылымындағы негізгі түсініктердің бірі, гармония туралы басты түсінік;

5) вибрато – музыкалық дыбыстың немесе ән салу жоғарылығының, күшінің (қаттылығы) немесе тембрінің ұдайы өзгеруі;

6) музыка теориясындағы гамма – ұзақтығы белгісіз дыбыстардың қатары, жандарындағы басқыштары бір-бірінен толық бір тонға және жартылай тонға артта болады. Мектептің орындаушылық практикасында гамма дегеніміз жоғары немесе төменгі октавалық дыбыстар қатарын білдіреді;

6) октава – сегіз сатылы және алты тонды арақашықтық;

7) ритм – уақыт бойынша музыканы ұйымдастыру;

8) саусақтардың жүйріктігі – музыканттың басты мақтаныштарының бірі және оның тәжірибелігі мен шеребрлігінің көрсеткіші;

9) стаккато – бір дыбысты бірінен бөле отырып, үзік-үзік орындалатын музыкалық штрих;

10) тембр – жоғарылығы, күштілігі және ұзақтығымен ерекшеленетін музыкалық дыбысқа тән сипаттардың бірі;

11) үнділік – ладтың жоғары қалпы;

12) фермата – музыка нотациясының белгісі, орындаушының өзіне ұзақтығын ұлғайтуға мүмкіндік береді;

13) штрих – дыбыс құраушы ноталарды, ноталар тобын орындау (тәсілі және әдісі) амалы;

14) ырғақ кідірісі – музыкалық шығарманың бөліктері, бөлімдері, құрылымы арасындағы шекара.

3. Бағдарламаның мақсаты: аккордеонда ойнау бойынша алған білім, білік және дағдылары негізінде табиғи мүмкіндіктерін ескере отырып, білім алушының тұлғасын тәрбиелеуге және дамытуға жағдай жасау.

4. Бағдарламаның міндеттері:

Оқыту:

1) аккордеонда ойнауға үйрету (парақтан оқу, ансамбльде ойнау, есту қабілеті бойынша теру);

2) музыкалық сауат негіздеріне оқыту;

3) аспапта ойнаудың негізгі орындау тәсілдерін меңгеру;

4) музыкалық-көркемдік мазмұны, стилі және жанры жағынан түрлі шығармаларды мәнерлеп орындауға үйрету;

5) шығармашылық қызметке қажет техникалық білім, білік және дағдыларды меңгеру.

Дамыту:

1) білім алушылардың есту қабілетін, ырғақ сезімін, музыкалық есте сақтау жадын, шығармашылық қиялын, әртістік қабілеттерін дамыту;

2) бейнелі ойлауды, қиялды, музыканы эмоциямен қабылдауды, орындаушылық ерік пен ұстанымды дамыту;

3) музыкалық дүниетанымын кеңейту, музыкалық шығармашылыққа деген танымдық қызығушылықтарын дамыту;

4) өзі шығарған пьесаны орындату арқылы музыкалық шығармашылыққа араластыру;

5) қызмет барысында өзін өзі таныту қабілеттерін дамыту.

Тәрбиелік:

1) музыка өнеріне деген қызығушылықты тәрбиелеу;

2) білім алушыны ұлттық және әлемдік музыка мәдениетіне тарту;

3) көркемдік талғамды, орындаушылық шеберлік мәдениетін тәрбиелеу;

4) жасампаз және шығармашылық еңбекке қабілетті тұлғаны тәрбиелеу.

5. Балаларды аккордеонда ойнауға оқыту мерзімі - жеті жыл. Бағдарламаны іске асыруға арналған оқыту уақытының көлемі осы бұйырықтың 1-қосымшасында көрсетілгендей балалар музыка мектептерінің үлгілік оқу жоспарына сәйкес анықталады. Оқыту жеке формада іске асырылады.

6. Бағдарлама аккордеонда ойнау техникасын меңгергісі келетін, орыс, қазақ халық әндерінің өңдеулерін, әлем халықтарының музыкасын және классикалық шығармалардың өңдеулерін орындап

үйренгісі балаларды оқытуға арналған.

7. Бағдарламаның мақсатына қол жеткізу қағидаттары:

- 1) балалардың табиғи қабілеттерін дамытудағы біртіндеушілік;
- 2) музыкалық сөздік қорын және техникалық тәсілдерді меңгерудегі қатаң жүйелілік;
- 3) сабақтардың жүйелілігі және ұдайылығы;
- 4) оқу процесінің мақсаттылығы.

8. Бағдарлама білім алушының әрі қарай жүргізетін практикалық қызметіне қажетті көлемдегі аккордеонда ойнау тәсілдерін меңгеруіне жағдай жасайды. Бағдарлама балаларға шығармашылық, эстетикалық, рухани-адамгершілік тәрбие беруге бағытталған және жеке, ансамбльде, оркестрде орындаушылық дағдыларын меңгеруге, музыкалық өнерді зерттеу және меңгеру барысында өз бетінше жұмыс істеу дағдыларын алуға мүмкіндік береді.

9. Бағдарлама музыкалық қабілеттері, дайындықтары және жалпы дамуы түрлі деңгейдегі балаларға есептелген. Педагог оқу міндеттерін белгілеудегі икемділік, әр баланы оқыту стратегиясын қалыптастыру мүмкіндіктері есебінен әр білім алушыға жеке тәсілмен келуді іске асыруға жағдай жасайды. Педагог музыкалық білімді меңгерудегі қолжетімділікке, сатылылыққа және жүйелілікке, балалардың бойында музыкаға деген қызығушылықтарын оятуға ерекше көңіл бөледі.

10. Білім беру бағдарламасы білім алушылардың:

- 1) музыкалық сауаттың қажетті деңгейіне сәйкес музыкалық шығармаларды шығармашылықпен орындауға мүмкіндік беретін білім, білік және дағдыларды меңгеруі;
- 2) білім алушылардың шығармашылық қызметі тәжірибесін алуы;
- 3) білім алушылардың әлем халықтарының рухани және мәдени құндылықтарын меңгеруі;
- 4) музыкалық білім алуы және музыкалық мәдениетке араласуы;
- 5) білім алушылардың бойында музыка өнері саласындағы негізгі кәсіби білім беру бағдарламаларын әрі қарай меңгеруіне ықпал ететін білім, білік және дағдылар кешенін қалыптастыруға ықпал ететін жеке қасиеттерді қалыптастыруға бағытталған.

11. Психологиялық-педагогикалық қолдау:

1) білім алушының даралығына сәйкес оның тұлғалық, зияткерлік және әлеуметтік дамуына, өзін өзі кәсіби анықтауына, зияткерлік-тұлғалық мүмкіндіктерін ескере отырып, шығармашылық қабілеттерін дамытуға жағдай жасауға;

2) білім алушының бойында оқуға деген оң уәждемелерін қалыптастыруға;

3) білім алушының тұлға ретінде дамуына және өзін өзі жетілдіруіне ықпал ететіндей тұлғаға өзін өзі тануда, олардың өзіне шынайы баға беруіне және нақты өмірлік жағдайларда бейімделуінде,

қиын жағдайларды жеңуде және эмоциялық тұрақтылыққа қол жеткізуде көмек көрсетуге;

4) бағдарламаның мақсаты мен міндеттеріне сәйкес білім алушыға психологиялық көмек көрсетуге және қолдауға бағытталған.

12. Білім алушыға қажетті орындаушылық дағдыларды және біліктерді үйрету мазмұны, сипаты және стилі жағынан түрлі көркемдік шығармалармен жұмыс істеу барысында іске асырылады, ал музыкалық тәрбие беру халық музыкасын, қазақстандық, орыс және шетел композиторларының шығармашылығын үйретуге негізделеді.

13. Білім беру бағдарламасының ерекшелігі балалардың аккордеонда ойнау бойынша білім, білік және дағдыларды меңгеруге, шығармашылық қызмет тәжірибесін, жеке және ансамбльде орындаушылық тәсілдерін алуға бағытталуы болып табылады.

14. Ұжыммен музыка ойнаудың негізгі практикалық міндеті – ансамбльде ойнаудың арнайы дағдыларын қалыптастыру, ансамбльдің шығаратын үнін есту білігі, біркелкі ритмикалық қағысты есту, келісілген және ауыспалы-икемді ритмде көркем түрде ойнау, бірге орындау, ансамбль қатысушыларымен өзара әрекеттесу.

15. Бағдарлама білім алушының жас және жеке ерекшеліктерін ескереді, білім алушылардың функционалдық сауаттылықтарын дамытуға, негізгі және пәндік құзыреттеріне (оқу пәні шеңберінде меңгерілген арнайы білім, білік және дағдылар) қол жеткізуге бағытталған.

16. Бағдарламаның әдістемелік негізін:

1) тұлғаны қалыптастыруға деген тұтастық тәсіл тұжырымдамасы;

2) оқытудағы жас, жеке-қызметтік, жеке-сараланған және мәселелі-зерттеу тәсілдері;

3) заманауи педагогиканың жалпы дидактикалық постулаттары, білім беру процесінің белгілеген мазмұны, формалары және тәсілдері;

4) оқытудың дамытушылық мәнмәтініндегі білім алушының шығармашылық және орындаушылық қабілеттерін дамыту мәселелерін әзірлеу;

5) көрнекті педгогтер мен музыка танушылардың теориялық ережелері мен әдістемелік нұсқаулары.

17. Оқу материалының мазмұнын іріктеудің педагогикалық қағидаттары:

1) табиғи сәйкестілік және қолжетімділік қағидаты білім алушының жас ерекшеліктерін ескеріп, білім алушының музыкалық және рухани-адамгершілік дамуына көмектесетін, тыңдауға, үйренуге, орындауға лайық оқу материалын іріктеп алуға мүмкіндік береді;

2) сабақтастық қағидаты білім алушылардың музыкалық-орындаушылық қызметі және оның мазмұны деңгейінде оқытудың барлық сыныптары арасындағы байланысты білдіреді;

3) оқытуды дараландыру қағидаты аспапта ойнаудың орындаушылық дағдыларын практикалық меңгерудің негізгі тәсілі болып табылады;

4) шығармашылық қағидаты білім алушылардың қабілеттерін және бейімділіктерін ашуды болжайды, жетістік жағдайын құруға, өнермен қуана араласуға ықпал етеді.

18. «Аккордеон» пәніне жеке оқытудың ерекшелігі оқыту әдістерін, құралдарын, формаларын және репертуар кешенін таңдаудың түрлілігін болжайды.

19. Қойылған міндеттерді орындау үшін қолданылатын оқыту әдістері:

1) ауызша (әңгімелесу, айтып беру, түсіндіру, пікірталас);

2) көрнекілік-демонстрациялық (педагогтің аспаппен шығарма орындауы, бақылау, интерактивті және мультимедиялық таныстыру рәсімін көрсету);

3) практикалық (аспаппен жұмыс, дайындық жаттығулары, шығарманы өз бетінше талдау, шығарманың жеке бөліктерімен жұмыс);

4) талдау (салыстыру және жалпылау, қисынды ойлауды дамыту);

5) эмоциялық (ассоциацияларды, бейнелерді, көркемдік әсерлерді таңдау, музыкалық бейнелі ойлауды дамыту).

20. Әдістерді таңдау білім алушының жасына және жеке ерекшеліктеріне, физикалық қабілеттері, шығармашылық қабілеттерінің даму деңгейіне байланысты болады. Оқу процесі қарапайымнан күрделіге қарай құрылады.

21. Сабақ формалары:

1) практикалық – ойнау тәсілдері мен дағдылары аспапта пысықталады;

2) топтық сабақтар ансамбльде ұжыммен музыка ойнау үшін өткізіледі;

3) дайындық-концерттік (дайындық және концерттік нөмірлерді көпшілік алдында көрсету);

4) байқаулар;

5) ойын сабағы (сабақ барысында ойын технологияларын қолдану);

6) экскурсия сабағы.

22. Педагог бағдарламаны заманауи музыка мектептерінде іске асыруда интерактивті білім беру технологияларын, сабақтардың классикалық және дәстүрлі емес түрлерін қолданады.

23. Педагогтің білім алушымен жеке жүргізетін сабағы

сыныптағы оқу-тәрбие жұмысының негізгі формасы болып табылады. Жеке сабақтарды педагогпен немесе басқа білім алушылармен ансамбльде ойнаумен үйлестіру өте тиімді.

24. Сабақ жоспары бір уақытта өткізілетін теориялық және практикалық сабақтардан тұрады.

26. Жұмыстың сабақтан тыс түрлері:

- 1) ансамбльде ойнау;
- 2) концерттік, байқаулық қойылымдарға дайындық;
- 3) шығармашылық және мәдени-ағартушылық іс-шараларға қатысу;
- 4) филармонияларға, театрларға, концерттік залдарға, мұражайларға бару;
- 5) музыка қайраткерлерімен, орындаушылармен, композиторлармен кездесулер.

26. Осы бағдарлама негізінде педагог білім беру процесін ұйымдастырудың анықталған сынып үшін ұтымды және барынша тиімді мазмұнын, әдістерін және тәсілдерін анықтайтын оқу жұмыс бағдарламасын әзірлейді.

27. Оқу жұмыс бағдарламасының құрылымдық элементтері:

- 1) титул парағы;
- 2) түсінік хат;
- 3) оқу қызметін жоспарлау;
- 4) оқу процесін оқу-әдістемелік қамтамасыз ету.

28. Титул парағындағы негізгі мағлұматтар:

- 1) білім беру ұйымының аталуы;
- 2) оқу пәнінің аталуы;
- 3) оқу жұмыс бағдарламасы арнайы әзірленген сыныпты көрсету;
- 4) оқу жұмыс бағдарламасының жұмыс мерзімі (оқу жылы);
- 5) педагог туралы қысқа мағлұмат;
- 6) білім беру ұйымы басшысының оқу жұмыс жоспарын бекіткендігін белгілеуге арналған орын.

29. Түсінік хаттың мазмұны:

- 1) негіздеме ретінде білім беру бағдарламасы;
- 2) анықталған сыныпта пәнді оқыту кезіндегі педагогикалық мақсат пен міндеттер;
- 3) аныталған сыныпта оқытудың ерекшеліктері (дамыту, түзету-дамыту, дарынды балалармен жұмыс);
- 4) осы сыныпта жұмысты ұйымдастырудағы ерекшеліктер мен мәселелер;
- 5) себептер мен өзгерістердің мақсаттарын көрсете отырып, жеке тақырыптық блоктарды (тарауларды) меңгеру мерзімдерін және/немесе уақытын өзгерту туралы ақпарат.

30. «Оқу қызметін жоспарлау» тарауы білім алушылардың қызметтерінің сипатын ерекшелейтін тақырыптық күнтізбелік жоспардан, сыныптар бойынша репертуарлық тізбеен құралады.

31. «Оқу процесін оқу-тақырыптық қамтамасыз ету» тарауының мазмұны:

- 1) білім алушыға арналған танымдық әдебиеттер тізбесі;
- 2) педагогке арналған әдістемелік әдебиеттер тізбесі;
- 3) оқу-көрнекілік құралдар тізбесі.

32. Педагогтің оқу жұмыс бағдарламасы әдістемелік кеңестің отырысында қарастырылады және білім беру ұйымының басшысы оқу жылы басталғанға дейін бекітеді.

33. Педагог оқу жұмыс бағдарламасы негізінде әр білім алушыға арналған оқытудың жеке жоспарын құрады. Жеке жоспар білім алушының музыкалық және рухани-адамгершілік дамуының үйлесімді процесін сипаттайды.

34. Білім алушының жеке жоспары әр жартыжылдыққа құрылып, оны білім беру ұйымының басшысы бекітеді, журналға немесе білім алушының жеке іс қағаздарына енгізіледі.

35. Білім алушының жеке жоспарын құру барысында жеке жұмыстың болашақ және ағымдағы міндеттері ескеріліп, оқу жылының басы мен соңындағы оның мінездемесіне сәйкес құрастырылады.

Бір сыныптың өзінде бағдарламаны іске асырудың жеке жоспарлары, концерттік және емтихандық бағдарламалары күрделілік деңгейі бойынша бірі бірінен біршама ерекшеленеді.

36. Білім алушының жеке жоспары репертуарлық кең үрдісті, халық, классикалық және композиторлық техниканың элементтері бар заманауи музыканы енгізу арқылы репертуарды жаңартуды және байытуды көрсетеді.

37. Оқу процесінің дұрыс ұйымдастырылуы, білім алушының музыкалық-орындаушылық қабілеттерінің табысты және жан-жақты дамуы толығымен алғанда жұмыстың мұқият жоспарлануына, репертуардың дұрыс іріктелуіне тікелей байланысты болады.

38. Педагог әрбір білім алушының музыкалық қажеттіліктерін және дарындылық ерекшелігін ескеріп, әрқайсысына жеке репертуарлық стратегия әзірлейді.

39. Педагог музыкалық шығармалардың жеке репертуарлық тізбесін қалыптастырады, шығармаларды жүйеге келтіреді және білім алушының жеке мүмкіндіктеріне сәйкес репертуарды толықтырады.

40. Репертуарлық тізбе қазақ, орыс, шетел музыкасы, көркемдік деңгейі жоғары заманауи композиторлардың балалар мен жасөспірімдерге арналған пьесаларын, мультфильмдерден, балаларға арналған кинофильмдерден алынған танымал әндерді, халық музыкасын қамтиды.

41. Педагог оқу процесінде ладтық, үндестілік, ырғақтық және әуендік ерекшеліктерін ескере отырып, қазақ халық әндері мен күйлерінің өңдеулерін, қазақстан композиторларының шығармаларын кеңінен қолданады.

42. Оқу репертуарының әртүрлі жанрдағы және стильдегі шығармаларға қанық болуы музыкалық материалды оқуға, салыстыруға, жүйелеуге оңтайлы жағдай туғызады.

43. Педагог заманауи отандық және шетел композиторлары шығарған үздік пьесаларын енгізе отырып репертуарлық тізбені жүйелі түрде жаңартады және кеңейтеді.

44. Педагог күрделілігі төмендеу тапсырмадан мейлінше күрделі тапсырмаға біртіндеп ауысу, білім алушыға музыкалық мазмұны жағынан, сондай-ақ орындау техникасы жағынан қолжетімді болатындай материалдарды тандай отырып, оқыту әдістемесін және білім алушының репертуарын ойластырады.

45. Педагог репертуармен жұмыстың аяқталу деңгейін бекітеді, шығармаларды үйрену кезеңдерін белгілейді, бағдарламаның көлемін және күрделілігін түрлендіреді, әр білім алушының тұлғалық және жеке тәсілдерді ескеретін жаңа репертуардың есебінен репертуарлық тізбені толықтырады.

46. Педагог репертуармен жұмыс істеу барысында шығармалардың бір бөлігі көпшілік алдында немесе концертте (емтихандық) орындауға, қалған бөлігі – сыныпта жұмыс істеуге немесе таныстыру мақсатына арналатындығын ескереді.

47. Жеке жоспарға білім алушының музыкалық орындаушылық, көркемдік, техникалық мүмкіндіктерінен жоғары және оның жас ерекшеліктеріне сәйкес келмейтін шығармалар енгізілмейді.

48. Білім алушының музыкалық дүниетанымын кеңейту үшін, сыныпта егжей-тегжейлі оқытылатын шығармалардан бөлек, жұмыстың түрлі аяқталу деңгейіне жол бере отырып, жаттап алуды талап етпей, түрлі сипаттағы пьесалардың қатарымен таныстырылады.

49. Жеке жоспардың міндетті тараулары:

- 1) гаммалармен жұмыс;
- 2) этюдтермен және жаттығулармен жұмыс;
- 3) классикалық және заманауи авторлардың пьесаларын орындау;
- 4) Қазақстан композиторларының шығармаларын орындау;
- 5) халық әндерінің және билерінің өңдеулері;
- 6) ансамбльдің құрамында жұмыс істеу;
- 7) ноталарды парақтан оқу дағдылары.

50. Әр жарты жылдықтың соңында педагог бекітілген жеке жоспардағы репертуарлық тізбеге енгізілген өзгерістерді көрсетіп, жоспардың орындалуын белгілейді, ал жылдың соңында білім алушының музыкалық және техникалық дамуына, жетістіктері және

еңбек қабілеттеріне сипаттама береді.

51. Жылдың соңындағы білім алушыға берілген мінездеме даралығының келесі жақтарын ашып көрсетеді:

- 1) музыкалық қабілеттерінің деңгейі (естуі, ырғақ, жады);
- 2) білім алушының аталған аспапқа деген орындаушылық аппаратының сәйкестігі;
- 3) аспапқа икемделу деңгейі;
- 4) жалпы дамуы, эмоциялығы, қабылдауы, реакциясының жылдамдығы;
- 5) музыкамен айналысуға көзқарасы;
- 6) еңбекке қабілеттілігі, жинақылығы;
- 7) өз бетінше жұмыс істеу білігі;
- 8) мәтінді талдаудағы сауаттылық дәрежесі;
- 9) музыкалық шығармаларды меңгеру жылдамдығы;
- 10) жылдың соңындағы жетістіктері;
- 11) білім алушының музыкалық-техникалық дамуындағы кемшіліктері және оларды жеңу бойынша міндеттері.

52. Білім алушыны сипаттауда мақсатқа жетуге ұмтылуы, көркемдік қиялының болуы, аспапты еркін игеруі, техникалық жағынан еркіндігінің болуы сияқты жеке қасиеттері көрсетіледі.

Педагог баланың барлық ерекшеліктерін ескереді, жағымды жақтарына баса назар қояды және дамыта отырып, осы қабілеттерін педагогикалық процесте оңтайлы қолданады.

53. Өз бетінше жүргізілетін жұмыс ұдайы және жүйелі түрде жүргізіледі. Жұмыс көлемі балалардың жалпы білім беру бағдарламаларын игеруімен қатар үй тапсырмасына дайындалуға кететін уақыт шығынын ескеріп анықталады.

54. Жеке үй тапсырмасы бірнеше рет жүргізілуі мүмкін және педагогтің ұсынымдарына сәйкес құрылады.

Бірінші кезекте түрлі техникалық тәсілдерді қолданып, ең күрделі музыкалық эпизодтар пысықталады. Педагог білім алушының ақыл-ой және дене мүмкіндіктеріне байланысты қандай да бір шығармаға жұмсалатын уақытты анықтайды.

55. Білім алушының өз бетінше жүргізетін сабақтарын белсендіру үшін сабақтың келесі формалары қолданылады:

- 1) өз орындауын талдау (білім алушылар өзінің ойнауын бағалайды, жіберілген қателіктерін белгілейді);
- 2) білім алушылардың күнделіктеріне шығармамен жұмысқа қатысты педагогтің маңызды ұсынымдарын жазу;
- 3) үй тапсырмаларын орындау туралы ауызша есеп беру (білім алушы қиындықтар туралы және оларды жою туралы айтады).

56. «Аккордеон» пәнінің үлгілік оқу жоспарындағы «Сольфеджио», «Қазақ музыка әдебиеті», «Әлемдік музыка әдебиеті»,

«Ұжымдық музыка ойнау» пәндерімен пәнаралық байланысы білім алушылардың түрлі көркемдік түсініктерді тұтас түсінуге итермелейді.

57. 1 сыныптағы бағдарламалық талаптар:

1) білім алушы аккордеонның шығу тарихы туралы білім алады, аспаптың құрылысымен және техникалық мүмкіндіктерімен, ноталық белгілердің жазбаларымен, олардың аспапта шынайы дыбысталуы арасындағы байланысымен танысады;

2) дұрыс отыру және қолды қою бекітіледі, орындау техникасының қарапайым дағдылары меңгеріледі, орындаушылық шеберлікті, музыкалық бейнелі ойлауды дамыту, ноталарды парактан оқу дағдыларын, бір октавада әр қолмен жеке до, соль, фа-мажор гаммаларын орындау талаптарын меңгеру бойынша жұмыстар әрі қарай жүргізіледі;

3) практикалық материал негізінде білім алушы орындалатын пьесаның жалпы сипатын анықтауды, музыканың сипатын ажыратуды, қарапайым пьесалар мен әндерді түсініп және мәнерліеп орындауды үйренеді, сондай-ақ бірінші оқу жылының бағдарламасымен анықталған қажетті орындаушылық ойнау дағдыларын алады;

8) білім алушы оқу жылының ішінде әртүрлі 8-10 музыкалық шығарманы үйренеді: балаларға арналған әндер, халық әндері, билері, этюдтер, ансамбльдер.

58. 1 сыныптың оқу пәнінің мазмұны.

Тақырыптық жоспарлау.

1-тақырып. Аспаппен танысу.

2-тақырып. Отырғызу.

3-тақырып. Аспапты орнықтыру.

4-тақырып. Аспаптың оң және сол клавиатураларындағы қолдардың бастапқы қалпы.

5-тақырып. Мехты созу жуне қысу қозғалыстарының алғашқы дағдыларын қалыптастыру.

6-тақырып. Оң және сол қолдың саусақтарының қимыл дағдыларын қалыптастыру.

7-тақырып. Дыбыс шығару. Алғашқы есту түсініктерін қалыптастыру.

8-тақырып. Ырғақтық әзіл әндердің мәнмәтінін, санамақтарды айту.

9-тақырып. Оң қол мен сол қолды алмастырып қарапайым пьесаларды ойнау.

10-тақырып. Бір уақытта оң және сол қолмен қарапайым пьесаларды ойнау.

11-тақырып. Оң қол мен сол қолдың үйлестіруге арналған жаттығулар.

12-тақырып. Қарапайым ноталық сауатты меңгеру.

13-тақырып. Саусақтарға арналған қарапайым техникалық жаттығулар.

14-тақырып. Мехты жүргізу техникасын меңгеруге арналған қарапайым жаттығулар.

15-тақырып. Қолдарды үйлестіруге арналған жаттығулар.

16-тақырып. Күрделі емес пьесаларды екі қолмен ойнау.

17-тақырып. Қарапайым ноталық сауатты меңгеру.

18-тақырып. Саусақтарға арналған қарапайым техникалық жаттығулар.

19-тақырып. Мехты жүргізу техникасын меңгеруге арналған қарапайым жаттығулар.

20-тақырып. Әр қолмен жеке бір октавада до, соль, фа-мажор гаммалары.

21-тақырып. Қолдарды үйлестіруге арналған жаттығулар.

22-тақырып. Екі қолмен жеңілдеу пьесаларды ойнау.

23-тақырып. Есту бойынша ойнау дағдыларын жетілдіру.

24-тақырып. Парақтан оқудың алғашқы дағдыларын қалыптастыру.

59. 1 сыныптың бағдарламасын игеруден күтілетін нәтижелер.

1 сыныпта оқу жылының соңында білім алушы келесі білім, білік және дағдыларға ие болады:

- 1) аспаптың құрылысын біледі;
- 2) алғашқы музыкалық-теориялық білімді меңгереді;
- 3) қолды, аспапты қою, аспапты ұстап дұрыс отыру дағдыларын біледі;
- 4) аккордеонда ойнаудың алғашқы дағдыларына ие болады;
- 5) музыкалық ойлауды дамытады;
- 6) гаммаларды, этюдтарды, қарапайым музыкалық шығармаларды орындайды.

60. 2 сыныптағы бағдарламалық талаптар:

1) орындаушылық біліктер мен дағдыларды бекіту, дұрыс орындаушылық тұғыр мен сезімдерді қалыптастыру және дамыту жұмыстары жалғастырылады;

2) аспаптың клавиатураларын меңгеру бойынша алғашқы дағдылар бекітіледі, дұрыс отыру, ойын аппаратын қою ережелері, аккордеонда дыбыс шығару ерекшеліктері меңгеріледі, мехты жүргізу дағдылары жетілдіріледі, орындау аппаратының еркіндігін бақылау іске асырылады, дыбыс шығару сапасымен жұмыс және музыкалық шығармаларды меңгеру негізінде дыбыс мәдениетін қалыптастыру жалғастырылады;

3) білім алушы техникалық талаптармен танысады: екі қолмен до, соль, фа-мажор гаммалары, тоникалық үшдыбыстылықты, арпеджионы, меңгереді, екі қолмен бірінші сыныптағы нотаны оқу;

4) білім алушы оқу жылының ішінде әртүрлі 12-14 шығарманы меңгереді: этюдтер, полифония элементтері бар шығармалар, түрлі сипаттағы пьесалар.

61. 2 сыныптағы оқу пәнінің мазмұны.

1-тақырып. Бірінші сыныпта өткен материалдарды қайталау.

2-тақырып. Ноталық сауатты әрі қарай меңгеру. Гаммалармен жұмысты жетілдіру. Есту бойынша тасымалдау және ойнау.

3-тақырып. Оң және сол клавиатуралардағы қолдардың бастапқы қалыптары. Қолдарды үйлестіруге арналған жаттығулар.

4-тақырып. Оң қол мен сол қолдың саусақтарының қимыл дағдыларын қалыптастыру. Саусақтарға арналған техникалық жаттығулар.

5-тақырып. Мехты созуға және қысуға арналған алғашқы қозғалыс дағдыларын қалыптастыру. Мехты жүргізу техникасын меңгеруге арналған қарапайым жаттығулар.

6-тақырып. Дыбыс шығару. Аккордеонда дыбыс шығарудың ерекшеліктері.

7-тақырып. Оң қолмен сол қолды кезектестіріп ойнайтын шығармалар.

8-тақырып. Бір уақытта оң және сол қолмен орындалатын пьесалар.

9-тақырып. Екі қолмен түрлі сипаттағы пьесаларды ойнау.

10-тақырып. Гаммалар: екі қолмен до, соль, фа-мажор.

11-тақырып. Аккордтар: тоникалық үшдыбыстылық және екі қолмен до, соль, мажор үндестілігіндегі олардың айналымдары.

12-тақырып. Арпеджио: до, соль, мажор үндестілігіндегі қысқа арпеджиолар.

13-тақырып. Нотаны парақтан оқу.

14-тақырып. Этюдтерді жаттау.

15-тақырып. Полифония элементтері бар шығармаларды, түрлі сипаттардағы пьесаларды жаттау. Орындаушылық аппаратының еркіндігін бақылау. Дыбыс шығарудың сапасымен және музыкалық шығармаларды үйрену негізінде дыбыс мәдениетін қалыптастыру жұмысы. Педагогпен және басқа білім алушылармен ансамбльде ойнау.

16-тақырып. Түрлі дәуірлердегі және стильдік бағыттардағы композиторлардың өмірімен және шығармашылығымен танысу.

62. 2 сыныптың бағдарламасын игеруден күтілетін нәтижелер.

2 сыныпта оқу жылының соңында білім алушылар келесі білім, білік және дағдыларға ие болады:

1) оң қолдың позициясын ауыстыру, сол қолды үйлестірудің алғашқы дағдыларына ие;

2) аспаптың клавиатурасын меңгерудің алғашқы дағдыларына ие;

3) отыру және ойын аспаптарын қою ережелерін біледі;

- 4) орындайтын шығармаларын талдай алады;
- 5) аккордеонда дыбыс шығарудың ерекшеліктерін біледі;
- 6) мейхты дұрыс ауыстыру дағдыларына ие;
- 7) орындаушылық аппараттың еркіндігіне бақылау жүргізе алады;
- 8) дыбыс сапасына, ырғақтың нақтылығына және жылдамдыққа бақылау жүргізе алады;
- 9) бір дауысты әуендерді мейнерлеп орындау дағдыларын дамытады;
- 10) екі қолмен до, соль, фа-мажор гаммаларын орындау дағдыларына ие;
- 11) аккордтарды орындау дағдыларына ие: тоникалық үшдыбыстылық және олардың екі қолмен до, соль, мажор үндестілігіндегі айналымдары, арпеджио: до, соль, мажор үндестілігіндегі қысқа арпеджиолар;
- 11) полифониялық элементтері бар шығармаларды орындау, түрлі сипаттағы пьесаларды орындау.

63. 3 сыныптағы бағдарламалық талаптар:

- 1) білім алушылардың техникалық дағдыларын жетілдіру, қандай да бір құрылымның оңтайлы аппликатурасын, дыбысталу динамикасын іздеу, түрлі штрихтар мен тушелердің түрлерін қолдану бойынша жұмыстар жалғастырылады;
- 2) музыкалық шығарманың көркемдік бейнесін жасау, сондай-ақ техникалық қиындықтарды жеңу жұмыстары жалғастырылады;
- 3) білім алушы техникалық талаптарды меңгереді: екі октавада екі қолмен до, соль, фа мажор; бір октавада оң қолмен ре, си-бемоль, баяу қарқында екі қолмен ұзын, қысқа арпеджиолар, тоникалық аккордтар және олардың айналымдары, екі қолмен екінші сыныптағы ноталарды оқу;
- 4) білім алушы оқу жылының ішінде 16-18 шығарма үйренеді: этюдтер, полифония элементтері бар пьесалар, түрлі сипаттағы пьесалар.

64. 3 сыныптағы оқу пәнінің мазмұны.

Тақырыптық жоспарлау.

1-тақырып. Музыкалылықты дамыту. Лад, есту арқылы түсіну, шығармашылық қиял, ассоциативті ойлау қабілеттері, музыкалық ритмикалық сезімді жетілдіру және басқалары.

2-тақырып. Білім алушының тембрлік есту қабілетін дамыту, тембрлік бояулар палитрасын кеңейту бойынша жұмыстар.

3-тақырып. Дыбысталу сапасымен жұмыс. Мейхтың қозғалысының бағытын ауыстыру.

4-тақырып. Баса айту. Дыбыс ырғағы. Музыкалық құрылысының құрылымын, музыкалық формасын түсіну.

5-тақырып. Техникалық, орындаушылық дағдыларды дамыту.

6-тақырып. Полифония элементтері бар пьесаларды жаттау.

7-тақырып. Екі бөлімнен, үш бөлімнен тұратын форма. Сюита сияқты ірі нысанды шығармаларды, вариация түріндегі пьесаларды жаттау.

8-тақырып. Мейлінше күрделі дыбыс шығару тәсілдерін және штрихтарды қолданып пьесаларды орындау (портаменто,).

9-тақырып. Мейлінше күрделі ырғақтық топтамаларды қолдана отырып, пьесаларды жаттау.

10-тақырып. Нотаны парақтан оқу дағдыларын, басқа үндестіліктерге тасымалдау және есту арқылы ойнау дағдыларын жетілдіру.

11 тақырып. Ұжымдық музыка ойнау.

12-тақырып. Меңгерілген музыкалық терминдерді бекіту.

13-тақырып. Жаңа кәсіби терминдерді үйрену.

14-тақырып. Гаммаларды әрі қарай үйрену: екі октавада екі қолмен до, соль, фа мажор; бір октавада оң қолмен ре, си-бемоль.

15-тақырып. Ұзын арпеджиолар, екі қолмен баяу қарқындағы қысқа арпеджиолар. Тоникалық аккордтар және олардың айналымдары.

16-тақырып. Түрлі кезеңдердегі және стильдік бағыттардағы композиторлардың өмірімен және шығармашылығымен танысу.

65. 3 сыныптың бағдарламасын игеруден күтілетін нәтижелер.

3 сыныпта оқу жылының соңында білім алушы келесі білім, білік және дағдыларға ие болады:

- 1) орындалатын шығарманы талдай алады;
- 2) есту бойынша ойнаудың алғашқы дағдыларын біледі;
- 3) бағдарлама аясында музыкалық терминдерді біледі;
- 4) күрделі емес ноталық материалды өз бетінше талдай алады;
- 5) штрихтық техниканы, саусақтардың жүйріктігін, аккордтық техниканы дамытады;

6) екі октавада екі қолмен до, соль, фа мажор гаммаларын; бір октавада оң қолмен ре, си-бемольді; ұзын, екі қолмен баяу қарқында қысқа арпеджиоларды, тоникалық аккордтарды орындау білігіне ие;

7) ірі нысанды шығармаларды мейлінші күрделі дыбыс шығару тәсілдерін және штрихтар қолданылған пьесаларды, мейлінше күрделі ырғақтық топтамаларды қолданылған пьесаларды орындайды.

66. 4 сыныптағы бағдарламалық талаптар:

1) меңгерілген арнайы білік пен дағдылар жетілдіріледі, музыкалық-көркемдік материалдар күрделендіріледі және тереңдетіледі, музыкалық бейнелердің шеңбері мен орындаушылық міндеттер кеңейтіледі;

2) білім алушы оқу жылының ішінде екі октавада екі қолмен ре, ля, си-бемоль мажор, екі октавада екі қолмен ля минордың үш түрі, екі октавада екі қолмен ұзын және қысқа арпеджиолар, екі октавада екі

қолмен мажорлы және минорлы аккордтар, пьесалардың ноталарын парақтан оқуды, 16-20 шығарманы (этюдтар, полифониялық пьесалар, ірі нысанды шығармалар, түрлі сипаттағы пьесаларды) меңгереді.

67. 4 сыныптағы оқу пәнінің мазмұны.

Тақырыптық жоспарлау.

1-тақырып. Білім алушының музыкалық-бейнелі ойлауын, шығармашылық-көркемдік елесін, қиялын дамыту жұмыстары.

2-тақырып. Музыка тілінің мәнерлілік құралдары, оларды нақты бір көркемдік бейне жасау кезіндегі мәнін түсіну және практикалық қызметте білімдерін қолдану.

3-тақырып. Музыканы, оның мазмұнын және идеялық-эмоциялық бағдарын эмоциямен қабылдау білігін дамыту, музыкалық шығарманың көркемдік ойын түсіну және ашу.

4-тақырып. Дыбысталу динамикасы. Аккордеонда музыкалық шығарманы орындау кезіндегі музыканың сипатына сәйкес динамикалық реңктер.

5-тақырып. Музыкалық форманың құрылысының негізгі заңдылықтарын меңгеру, ірі музыкалық формалардың құрылысымен танысу (күрделі үш бөлікті форма, сюита).

6-тақырып. Музыканың түрлі жанрларындағы шығармаларды үйрену. Үйретілетін шығармалардың жанрлық және стильдік ерекшеліктерін түсіну білігін дамыту. Музыканың мазмұнын жеткізудегі көркемдік форма.

7-тақырып. Орындалатын шығармалардың стильдік ерекшеліктерін дамыту.

8-тақырып. Аккордеонның оң және сол клавиатураларының дыбысталуының тепе-теңдіктерін бақылау.

9-тақырып. Меңгерілген музыкалық терминдерді бекіту. Музыка терихы және теориясы бойынша терминдерді меңгеру.

10-тақырып. Бағдарламалық талаптар шеңберінде техникалық және орындаушылық ойнау дағдыларын дамыту. Аккордеонда дыбыс шығарудың өзіндік ерекшеліктерін жетілдіру. Тушенің алуан түрлері.

11-тақырып. Білім алушының музыкалық мәтінмен жұмыс істеуін ұйымдастыру. Орындаушылық қиындықтармен жұмыс істеу тәсілдері.

12-тақырып. Техникалық жаттығулар. Аккордеонда ойнаудың орындаушылық техникаларын дамыту.

13-тақырып. Полифония элементтері бар пьесаларды жаттау. Аппликатуралық тәртіппен жұмыс.

14-тақырып. Білім алушының парақтан оқу техникасын дамыту, тасымалдау және есту қабілеті бойынша ойнау бойынша өзіндік жұмыстары.

15-тақырып. Гаммаларды жаттау: екі октавада екі қолмен ре, ля, си-бемоль мажор, екі октавада екі қолмен ля минордың үш түрін ойнау.

16-тақырып. Ұзақ арпеджиолар және екі қолмен екі октавадағы қысқа арпеджиолар.

17-тақырып. Екі октавада екі қолмен мажорлы және минорлы аккордтар.

18-тақырып. Ұжымдық музыка ойнау дағдыларын дамыту.

19-тақырып. Концерттік-байқау дағдылары. Концерттік репертуар. Сахналық мәдениет.

20-тақырып. Түрлі кезеңдердегі және стильдік бағыттардағы композиторлардың өмірлері және шығармашылықтарымен танысу.

68. 4 сыныптың бағдарламасын игеруден күтілетін нәтижелер.

4 сыныпта оқу жылының соңында білім алушы келесі білім, білік және дағдыларға ие болады:

- 1) музыканың теориялық негіздері туралы жан-жақты білімге ие;
- 2) ойнаудың техникалық және орындаушылық дағдыларына ие;
- 3) аспапта дыбыс шығарудың өзіндік ерекшеліктерін, олардың дыбысталу шкаласының болжамды күшін біледі;
- 4) мүмкін болатын динамикалық реңктердің тобын, түрлі тушелерді орындау тәсілдерін және аспаптың оң және сол клавиатураларының қалыпты дыбыстылуын біледі;
- 5) регистрлердің шартты белгілерін, музыкалық форма құрылысының заңдылықтарын, орындалатын шығарманың көркемдік бейнелі көріністерінің түрлі жанрларын, ерекшеліктерін біледі;
- 6) музыкалық тілдің мәнерлілік құралдарын ажырата алады;
- 7) белгілі бір нақты көркемдік бейнені жасаудағы музыкалық тілдің мәнерлілік құралдарының мәнін түсінеді;
- 8) ноталық жазбаларды, қарқын, ырғақ, динамика, альтерация белгілерін оқи алады;
- 9) орындалатын шығармаларды талдай алады;
- 10) екі октавада екі қолмен ре, ля, си-бемоль мажор гаммаларын, екі октавада екі қолмен ля минордың үш түрін, ұзақ арпеджиолар және екі қолмен екі октавада қысқа арпеджиолар, екі октавада екі қолмен мажорлы және минорлы аккордтарды біледі;
- 11) ұжымдық музыка ойнау дағдыларына ие болады;
- 12) дайындық-концерттік жұмыс дағдыларына ие болады.

69. 5 сыныптағы бағдарламалық талаптар:

- 1) орындаушылық есту, дыбыс шығару дағдыларын бекіту, музыкалық бейнелі ойлауды қалыптастыру, үйретілетін көркемдік материалдарды күрделендіру арқылы шығармашылық көркемдік ойлауды дамыту жалғастырылады;
- 2) білім алушылар музыканы мәнерлеу құралдарын (динамикалар, қарқындар, баса айтулар), гаммаларды меңгереді: екі октавада екі қолмен ля, ми, си мажор; екі октавада екі қолмен ля, соль

минордың үш түрін, арпеджио: екі қолмен екі октавада ұзын және қысқа, екі октавада екі қолмен аккордтар, нотаны парақтан оқу;

3) білім алушы оқу жылының ішінде 12 шығарманы меңгереді: этюдтер, полифониялық шығармалар, ірі нысанды шығармалар, түрлі сипаттағы шығармалар.

70. 5 сыныптағы оқу пәнінің мазмұны.

Тақырыптық жоспарлау.

1-тақырып. Полифония элементтері бар музыкалық пьесаны және ірі нысанды шығармаларды үйрену.

2-тақырып. Музыкалық шығарманың музыкалық формасы, оның жанрлық және стильдік ерекшеліктері.

3-тақырып. Музыкалық шығарманы мәнерлеп орындау, мазмұны және идеялық-эмоциялық бағдарымен жұмыс.

4-тақырып. Шығарманың музыкалық мәтіні және оның техникалық ерекшеліктері.

5-тақырып. Білім алушының тыңдау білігін бақылауды дамыту.

6-тақырып. Дыбыс шығару сапасы. Мехты ауыстыру. Тушенің және штрихтардың түрлі түрлері.

7-тақырып. Дыбысталу динамикасының өрбуі, музыканың түрлі динамикалық реңктерін іздеу.

8-тақырып. Аккордеонда ойнаудың орындаушылық дағдыларын дамыту. Ойнау техникаларының түрлері.

9-тақырып. Мехпен ойнаудың түрлі тәсілдерімен жұмыс. Портато, мехпен стаккато, рикошет, вибрато және басқалары.

10-тақырып. Агогикамен жұмыс. Кенеттен және біртіндеп баяулату, жылдамдату, кідіру, тоқтау, ферматтар және басқалары.

11-тақырып. Ақаулар мен модуляцияларды қолдана отырып шығармалардағы үндестілік жоспарын кеңейту.

12-тақырып. Білім алушының оқып отырған шығарманың музыкалық мәтіні және техникалық ерекшеліктері бойынша өздік жұмысы.

13-тақырып. Гаммаларды жаттау: екі октавада екі қолмен ля, ми, си мажор; екі октавада екі қолмен ля, соль минордың үш түрі.

14-тақырып. Арпеджиоларды жаттау: екі қолмен екі октавада ойналатын қысқы және ұзақ арпеджиолар. Екі қолмен екі октавада ойналатын аккордтар.

15-тақырып. Этюдтарды, полифониялық шығармаларды, ірі нысанды шығармаларды, түрлі сипаттағы шығармаларды жаттау.

16-тақырып. Нотаны парақтан оқу.

17-тақырып. Ұжымдық музыка ойнау дағдыларын әрі қарай дамыту.

18-тақырып. Концерттік-байқау қызметі. Концерттік репертуар. Сахналық мәдениет.

19-тақырып. Түрлі кезеңдердің және стильдік бағыттардың композиторларының өмірімен және шығармашылығымен танысу.

71. 5 сыныптың бағдарламасын игеруден күтілетін нәтижелер.

5 сыныпта оқу жылының соңында білім алушы келесі білім, білік және дағдыларға ие болады:

1) музыканың теориялық негіздері туралы жан-жақты білімге ие, ойнаудың техникалық және орындаушылық дағдыларын біледі;

2) аспапта дыбыс шығарудың өзіндік ерекшеліктерін, олардың дыбысталуының болжамды күшін, мүмкін болатын динамикалық реңктердің тобын, түрлі тушелерді орындау тәсілдерін және аспаптың оң және сол клавиатураларының қалыпты дыбысталуын, регистрлердің шартты белгілерін, музыкалық формалардың құрылыстарының заңдылықтарын, түрлі жанрларды, орындалатын шығарманың көркемдік-бейнелі көрінісінің ерекшеліктерін біледі;

3) музыкалық тілдің мәнерлілік құралдарын ажыратады, нақты көркемдік бейнені жасауда олардың мәнін түсінеді, тапсырылған шығарманы өз бетінше талдайды, оны сараптайды.

72. 6-7 сыныптардағы бағдарламалық талаптар:

1) алдында үйренген барлық орындау тәсілдерін техникалық және көркемдік мазмұны бойынша мейлінше күрделі нұсқаларда жетілдіру, баса айтудың негізгі элементтерін өз бетінше талдау білігін дамыту жұмыстары жалғастырылады;

2) білім алушылар гаммаларды меңгереді: екі қолмен си, ре бемоль мажор, терцияда соль мажор; екі октавада екі қолмен до, ми минор, арпеджио: екі қолмен екі октавада ұзық және қысқа, екі октавада екі қолмен аккордтар, аппликатуралық сауаттылықты және оңтайлы аппликатураны өз бетінше таңдауды дамытады;

3) білім алушы оқу жылының ішінде 18-20 шығарманы меңгереді: этюдтар, полифониялық шығармалар, ірі нысанды шығармалар, концерттік пьесалар.

73. 6-7 сыныптардағы оқу пәнінің мазмұны.

Тақырыптық жоспарлау.

1-тақырып. Гаммаларды меңгеру: екі қолмен си, ре – бемоль мажор, терцияда до мажор, соль мажор. Гаммаларды меңгеру: екі октавада екі қолмен до, ми минор. төрт белгіге дейінгі кілттегі мажорлы гаммалар және екі қолмен екі октавада үш белгіге дейін кілттегі минорлы гаммалар, түрлі штрихтармен (non legato, legato, staccato, құрама штрихтар, жартылай штрихтар), үзік-үзік ырғақта гаммаларды орындау;

2-тақырып. Екі қолмен екі октавада ұзын және қысқа арпеджиоларды үйрену және орындау. Түрлі штрихтармен (non legato, legato, staccato, құрамаштрихи, жартылай штрихтар) екі қолмен екі октавада ұзын және қысқа арпеджиолар, үзік-үзік ырғақтағы

арпеджиолар, екі қолмен 4 дыбыстық мажорлы және минорлы аккорды қатарлар.

3-тақырып. Екі октавада екі қолмен аккордтарды орындау.

4-тақырып. Техникалық дағдыларды жетілдіру (ірі – октавалық және аккордтық техника, ұсақ техника), жаттығуларды орындау барысында созылмалы жердің штрихтарымен (портато, меховое стаккато, рикошет, вибрато) жұмыс, этюдтарды, музыкалық шығармаларды орындау.

5-тақырып. Білім алушының музыкалық ойлауын әрі қарай жетілдіру. Музыкалық форманың стилімен, сезімімен жұмыс. Шығарманың қарқыны, жалпы мәнері.

6-тақырып. Музыкалық шығармалармен өз бетінше жұмыс істеу. Парақтан оқу, тасымалдау, есту арқылы ойнау бойынша өзіндік жұмысты бақылау.

7-тақырып. Полифониялық шығармалар мен ірі нысанды шығармаларды меңгеру.

8-тақырып. Шығарманың мәнерлілігімен және оның көркемдік бейнесімен, оның мазмұнымен және идеялық-эмоциялық бағдарымен жұмыс.

9-тақырып. Шығарманың музыкалық мәтінімен және оның техникалық ерекшеліктерімен жұмыс.

10-тақырып. Білім алушының есту арқылы өзін өзі бақылауын дамыту.

11-тақырып. Дыбыс шығарудың сапасымен жұмыс.

12-тақырып. Дыбысталу динамикасының өрбуін кеңейту, музыканы түрлі динамикалық реңтерін іздеу білігін қалыптастыру.

13-тақырып. Ауытқулар мен модуляцияларды қолданып шығармалардағы үндестілік жоспарды кеңейту.

14-тақырып. Агогикамен жұмыс.

15-тақырып. Концерттік-байқаулық бағдарламаларды дайындау.

16-тақырып. Концерттік-байқаулық қызмет. Концерттік репертуар. Сахналық мәдениетті дамыту.

74. 6-7 сыныптардың бағдарламаларын игеруден күтілетін нәтижелер.

Оқу жылының соңында білім алушы келесі білім, білік және дағдыларға ие болады:

- 1) музыкалық сауаттың негіздерін біледі;
- 2) аспапта ойнаудың негізгі орындаушылық тәсілдерін біледі;
- 3) аккордеонда ойнаудың техникалық дағдыларына ие болады;
- 4) түрлі музыкалық-көркемдік мазмұндағы, түрлі стильдер мен жанрлардағы шығармаларды мәнерлеп орындайды;
- 5) шығармашылық қызметке қажетті техникалық білім, білік және дағдыларға ие болады;

6) түрлі музыкалық жанрлардағы, стильдердегі музыкалық шығармаларды орындаудың ерекшеліктерін біледі;

7) тасымалдауды, есту арқылы теруді, гармоникалық және мелодиялық мазмұндағы қарапайым вариацияларды орындай алады.

75. Білім беру бағдарламасын игеруден күтілетін нәтижелер.

Түлек :

1) музыкалық терминдерді;

2) аспапта жеке орындауға тән көркемдік-орындаушылық, техникалық мүмкіндіктерді;

3) музыкалық шығармалардың түрлі интерпретацияларын;

4) бағдарламалық талаптарға сәйкес түрлі стильдер мен жанрлардағы шығармалардан тұратын аккордеонға арналған репертуарды;

5) аккордеонда жеке, сондай-ақ ансамбльде, оркестрде ойнау қағидаттарын;

6) музыкасын орындайтын композиторлар шығармашылығының негізгі заңдылықтарын;

7) музыкант-орындаушының сахнадағы жұмысын біледі.

Түлек:

1) музыкалық шығарманы жеткілікті көркемдік деңгейде сауатты түрде жеке орындайды;

2) күрделі емес ноталық мәтінді өз бетінше талдайды;

3) түрлі жанрдағы және стильдегі музыкалық шығармаларды аспапта өз бетінше ойнап үйренеді;

4) музыкалық ұжымда өз партиясын орындайды;

5) аспапта музыкалық шығарманы орындау кезінде көркемдік бейнені жасай алады;

6) жеңіл шығармаларды орындау кезінде техникалық қиындықтарды өзі жеңеді;

7) орындаушылық практикада теориялық білімді қолданады;

8) орындайтын музыкалық шығармаларды талдай алады.

Бітіруші түлекте:

1) есту арқылы ойнау және жеңіл музыкалық шығармаларды парақтан оқу;

2) музыкалық-орындаушылық мәнерілік құралдарын қолдану;

3) есту қабілетін бақылау және орындау процесін басқару;

4) орындалатын шығармаларды теориялық талдау;

5) орындаушылық практика, көпшілік алдында жеке өнер көрсету дағдылары;

6) ұжымдық шығармашылық қызмет дағдылары қалыптасқан.

76. Үлгерімді бақылаудың мақсаты білім алушының білім беру бағдарламасын игерудегі нәтижелілігін анықтау болып табылады.

Білім алушылардың бағдарламаны игеруі бақылау жұмысы,

техникалық сынақ, академиялық концерт түрінде, қорытынды аттестаттау – бітіру емтиханы түрінде іске асырылады.

77. Аттестаттау формасы және білім алушылардың сыныптар бойынша көрсетілімдеріне қойылатын бақылау-бағдарламалық талаптары:

1) 1 сынып – төртінші тоқсанда: бақылау жұмысы (1 этюд, 1 пьеса);

2) 2 сынып – бірінші және үшінші тоқсандарда: бақылау жұмысы (1 этюд, 1 пьеса), екінші және төртінші тоқсандарда: академиялық концерт (1 этюд, 2 пьеса);

3) 3 сынып – бірінші және үшінші тоқсандарда: бақылау жұмысы (1 этюд, 1 пьеса), екінші тоқсанда: академиялық концерт (1 этюд, 2 пьеса немесе 3 пьеса), төртінші тоқсанда: техникалық сынақ (1 гамма, 2 этюд);

4) 4 сынып – бірінші және үшінші тоқсандарда: бақылау жұмысы (1 этюд, 2 пьеса), екінші тоқсанда: академиялық концерт (3 пьеса), төртінші тоқсанда: техникалық сынақ (1 гамма, 2 этюд);

5) 5 сынып – бірінші, екінші, үшінші тоқсандарда: бақылау жұмысы (1 этюд, 2 пьеса немесе 3 пьеса), төртінші тоқсанда: емтихан (эртүрлі формадағы және жанрдағы 4 шығарма (полифониялық шығарма немесе полифония элементтері бар шығарма, қазақстандық композитордың шығармасы немесе қазақ халық әнінің немесе биінің өңдеуі, орындаушы таңдаған пьеса);

6) 6 сынып – бірінші, екінші, үшінші тоқсандарда: бақылау жұмысы (1 этюд, 2 пьеса немесе 3 пьеса), төртінші тоқсанда: емтихан (эртүрлі формадағы және жанрдағы 4 шығарма (полифониялық шығарма немесе полифония элементтері бар шығарма, қазақстандық композитордың шығармасы немесе қазақ халық әнінің немесе биінің өңдеуі, орындаушы таңдаған пьеса);

7) 7 сынып – бірінші, екінші, үшінші тоқсандарда: бақылау жұмысы (1 этюд, 2 пьеса немесе 3 пьеса), төртінші тоқсанда: бітіру емтиханы (әр түрлі формадағы және жанрдағы 4 шығарма (полифониялық шығарма немесе полифония элементтері бар шығарма, қазақстандық композитордың шығармасы немесе қазақ халық әнінің немесе биінің өңдеуі, орындаушы таңдаған пьеса).

78. Музыкалық білім беруде оқыту нәтижелерін бақылау өлшемшарттары пән бойынша ағымдық үлгерім нәтижелерінен және концерттік көрсетілімдерден алған бағаларынан тұрады.

Педагог білім алушының жұмысын бағалау кезінде келесі өлшемшарттарды ескереді: білім алушының аспапты тиісті деңгейде меңгергенін көрсетуі, көркем бейнені толық және сенімді ашуы, орындалатын шығарманың стилін түсінуі және орындаушылық интерпретацияда көрсетуі.

79. Бағалау өлшемшарттары:

1) «5» «өте жақсы» бағасы: бағдарламаны техникалық жағынан мінсіз орындауы, техникалық тәсілдерді, сапалы дыбыс шығару тәсілдерін еркін меңгеруі, орындалатын шығарманың көркемдік ойын нақтырақ жеткізудегі жеке тәсілі;

2) «4» «жақсы» бағасы: техникалық еркіндігі, түсініп, мәнерлеп орындауы, орындалатын шығарманың сипатын, мазмұныны жеткілікті деңгейде түсінуі, орындалатын шығармаға деген жеке көзқарасы, біршама техникалық және стилистикалық олқылықтары;

3) «3» «қанағаттанарлық» бағасы: бағдарламаны солғын, бейнесіз орындауы, техникалық тәсілдерді жетік меңгермеуі, ойын аппаратының еркіндігі мен иілгіштігінің болмауы, дыбыс шығаруда жіберген қателіктері;

4) «2» «қанағаттанарлық емес» бағасы: орындап отырған шығармада музыкалық бейнеліліктің болмауы, шығарманы жатқа білмеуі, өрескел техникалық қателіктері және аспапты нашар меңгеруі;

5) «Сынақ» (баға қойылмайды) – орындауы оқытудың аталған кезеңінің тиісті деңгейіне сәйкес.

**Образовательная программа по предмету «Аккордеон»
детских музыкальных школ и музыкальных отделений
детских школ искусств**

1. Образовательная программа по предмету «Аккордеон» детских музыкальных школ и музыкальных отделений школ искусств (далее - Программа) определяет единый комплекс основных характеристик образования, включающий цель, результаты и содержание обучения, организацию образовательного процесса, способы и методы их реализации, критерии оценки результатов обучения по предмету «Аккордеон».

2. В настоящей программе используются следующие понятия:

1) агогика – небольшие отклонения от темпа (замедления или ускорения), не обозначаемые в нотах и обуславливающие выразительность музыкального исполнения;

2) артикуляция (от латинского *articulo* – расчленяю, членораздельно произношу) – способ исполнения последовательного ряда звуков при игре на музыкальном инструменте или при пении вокальных партий;

3) звукоизвлечение – музыкальное извлечение, порождение звуков при игре на музыкальном инструменте или пении;

4) лад – одно из главных понятий русской музыкальной науки, центральное понятие в учении о гармонии;

5) вибрато (тремоляция) – периодические изменения высоты, силы (громкости) или тембра музыкального звука или пения;

6) гамма в теории музыки – звукоряд неопределённой протяжённости, соседние ступени которого отстают друг от друга на целый тон или полутон. Под гаммой в школьной исполнительской практике подразумевают восходящие либо нисходящие октавные звукоряды;

7) октава – интервал в восемь ступеней и шесть тонов;

8) ритм – организация музыки во времени;

9) беглость пальцев – одно из главных достоинств музыканта и показатель его опытности и мастерства;

10) стаккато – музыкальный штрих, предписывающий исполнять звуки отрывисто, отделяя один от другого паузами;

11) тембр – одна из специфических характеристик музыкального звука наряду с его высотой, громкостью и длительностью;

12) тональность – высотное положение лада;

13) фермата – знак музыкальной нотации, предписывающий исполнителю увеличить по своему усмотрению её длительность;

14) штрих – способ (приём и метод) исполнения нот, группы нот, образующих звук;

15) цезура – грань между частями, разделами, построениями музыкального произведения.

3. Цель программы: создание условий для воспитания и развития личности обучающегося с учётом его природных возможностей на основе приобретенных им знаний, умений и навыков игры на аккордеоне.

4. Задачи программы:

Обучающие:

1) обучение игре на аккордеоне (чтение с листа, игра в ансамбле, подбор по слуху);

2) обучение основам музыкальной грамоты;

3) овладение основными исполнительскими приемами игры на инструменте;

4) обучение выразительному исполнению произведений различного музыкально-художественного содержания, различных стилей и жанров;

5) приобретение технических знаний, умений и навыков, необходимых для творческой деятельности.

Развивающие:

1) развитие слуха, чувства ритма, музыкальной памяти, творческого воображения, артистических способностей обучающихся;

2) развитие образного мышления, воображения, эмоционального восприятия музыки, исполнительской воли и выдержки;

3) расширение музыкального кругозора, развитие познавательного интереса к музыкальному творчеству;

4) приобщение к музыкальному творчеству посредством исполнения пьес собственного сочинения.

Воспитательные:

1) воспитание интереса к музыкальному искусству;

2) приобщение обучающегося к основам национальной и мировой музыкальной культуры;

3) воспитание художественного вкуса, культуры исполнительского мастерства;

4) воспитание личности, способной к созидательному и творческому труду.

5. Срок обучения детей игре на аккордеоне – семь лет. Объем учебного времени на реализацию программы определяется типовым учебным планом детских музыкальных школ, приведенном в приложении 1 к настоящему приказу. Обучение осуществляется в индивидуальной форме.

6. Программа предназначена для обучения детей, желающих освоить технику игры на аккордеоне, научиться исполнять обработки казахских, русских народных мелодий, музыки народов мира и

переложения классических произведений.

7. Основные принципы достижения цели программы:

- 1) постепенность в развитии природных способностей детей;
- 2) строгая последовательность в овладении музыкальной лексикой и техническими приемами;
- 3) систематичность и регулярность занятий;
- 4) целенаправленность учебного процесса.

8. Программа создает условия для овладения приёмами игры на аккордеоне в объёме, необходимом для дальнейшей практической деятельности будущего музыканта. Программа направлена на творческое, эстетическое, духовно-нравственное развитие детей и даёт возможность приобретения опыта исполнительской сольной, ансамблевой, оркестровой практики, навыков самостоятельной работы по изучению и постижению музыкального искусства.

9. Программа рассчитана на детей различной степени музыкальной одарённости, подготовки и общего развития. Педагог создает условия для реализации индивидуального подхода к каждому обучающемуся за счет гибкости в постановке учебных задач, возможности формирования стратегии обучения каждого ребенка. Особое внимание педагог обращает на доступность, постепенность и последовательность в освоении музыкальных знаний, пробуждение у детей интереса к музыке.

10. Программа ориентирована на выработку у обучающегося личностных качеств, способствующих:

- 1) освоению обучающимся знаний, умений и навыков игры на аккордеоне, позволяющих творчески исполнять музыкальные произведения в соответствии с необходимым уровнем музыкальной грамотности;
- 2) приобретению обучающимся опыта творческой деятельности;
- 3) овладению обучающимся духовными и культурными ценностями народов мира;
- 4) получению музыкального образования и приобщения к музыкальной культуре;
- 5) формированию у обучающегося комплекса знаний, умений и навыков, позволяющих в дальнейшем осваивать основные профессиональные образовательные программы в области музыкального искусства.

11. Психолого-педагогическое сопровождение направлено на:

- 1) создание условий для личностного, интеллектуального и социального развития, профессионального самоопределения обучающегося, соответствующих его индивидуальности, развитию творческих способностей, с учетом интеллектуально-личностных возможностей;

- 2) создание у обучающегося позитивной мотивации к обучению;
- 3) оказание помощи личности в ее самопознании, формировании адекватной самооценки и адаптации в реальных жизненных условиях, преодолении кризисных ситуаций и достижении эмоциональной устойчивости, способствующих личностному росту и саморазвитию обучающегося;
- 4) оказание психологической помощи и поддержки обучающегося в соответствии с целями и задачами программы.

12. Привитие обучающемуся необходимых исполнительских навыков и умений происходит в процессе работы над различными по содержанию, характеру и стилю художественными произведениями, а музыкальное воспитание и развитие их основывается на изучении народной музыки, творчества казахстанских, русских и зарубежных композиторов.

13. Особенностью программы является ее общеразвивающая направленность на приобретение детьми знаний, умений и навыков игры на аккордеоне, опыта творческой деятельности, приемов сольного и ансамблевого исполнительства.

14. Основная практическая задача коллективного музицирования – формирование специальных ансамблевых навыков игры, которые предполагают умение слушать звучание ансамбля, ощутить единый ритмический пульс, играть согласованно и художественно в изменчиво гибком ритме, совместно исполнять, взаимодействовать с участниками ансамбля.

15. Программа учитывает возрастные и индивидуальные особенности обучающегося, ориентирована на развитие функциональной грамотности школьников и достижение ключевых и предметных компетенций (освоенных специфических знаний, умений, навыков в рамках учебного предмета).

16. Методологическая основа программы:

- 1) концепция целостного подхода к формированию личности;
- 2) теория возрастного, личностно-деятельностного, индивидуально-дифференцированного и проблемно-исследовательского подходов в обучении;
- 3) общедидактические постулаты современной педагогики, детерминированные ими подходы к содержанию, формам и методам образовательного процесса;
- 4) разработка проблемы развития творческих и исполнительских способностей обучающегося в контексте развивающего обучения;
- 5) теоретические положения и методические установки видных педагогов и музыковедов.

17. Педагогические принципы отбора содержания учебного материала:

1) принцип природосообразности и доступности учитывает возрастные особенности обучающегося, позволяя отобрать доступный для слушания, изучения, исполнения учебный материал, который будет способствовать музыкальному и духовно-нравственному развитию обучающегося;

2) принцип преемственности означает связь между всеми классами обучения на уровне содержания и музыкально-исполнительской деятельности обучающегося;

3) принцип индивидуализации обучения является главным способом практического освоения исполнительских навыков игры на инструменте;

4) принцип творчества предполагает раскрытие способностей и склонностей обучающегося, способствует созданию ситуации успеха, радости общения с искусством.

18. Специфика индивидуального обучения по предмету «Аккордеон» предполагает вариативность выбора методов, средств, форм обучения и подбора репертуарного комплекса.

19. Для достижения поставленных задач используются следующие методы обучения:

1) словесный – беседа, рассказ, объяснение, дискуссия;

2) наглядно-демонстрационный – исполнение произведения педагогом на инструменте, наблюдение, показ интерактивных и мультимедийных презентаций;

3) практический – работа на инструменте, подготовительные упражнения, самостоятельный разбор произведения, работа над отдельными частями произведения;

4) аналитический – сравнения и обобщения, развитие логического мышления;

5) эмоциональный – подбор ассоциаций, образов, художественного впечатления, развитие музыкально-образного мышления.

20. Выбор методов зависит от возраста и индивидуальных особенностей обучающегося, физических данных, уровня развития творческих способностей. Весь процесс обучения строится от простого к сложному.

21. Формы занятий:

1) практические – приемы и навыки игры отрабатываются на инструменте;

2) групповые занятия проводятся для коллективного музицирования в ансамбле;

3) репетиционно-концертные (подготовка и публичное представление концертных номеров);

4) конкурсы;

5) урок-игра (использование игровых технологий на уроке);

6) урок-экскурсия.

22. При реализации программы педагог использует интерактивные образовательные технологии, классические и нетрадиционные типологии уроков в современной музыкальной школе.

23. Основной формой учебно-воспитательной работы в классе является урок, проводимый как индивидуальное занятие педагога с обучающимся. Индивидуальные формы занятий сочетаются с игрой в ансамбле с педагогом или другими обучающимися.

24. Программа занятий состоит из одновременно проводимых теоретических и практических занятий.

25. Виды внеурочных форм работы:

- 1) игра в ансамбле;
- 2) подготовка к концертным, конкурсным выступлениям;
- 3) участие в творческих и культурно-просветительских мероприятиях;
- 4) посещение филармоний, театров, концертных залов, музеев;
- 5) встречи с музыкальными деятелями, исполнителями, композиторами.

26. На основе настоящей программы педагог разрабатывает рабочую учебную программу, которая определяет оптимальные и наиболее эффективные для данного класса содержание, формы, методы и приемы организации образовательного процесса.

27. Структурные элементы рабочей учебной программы:

- 1) титульный лист;
- 2) пояснительная записка;
- 3) планирование учебной деятельности;
- 4) учебно-методическое обеспечение учебного процесса.

28. На титульном листе размещаются основные сведения:

- 1) название организации образования;
- 2) название учебного предмета;
- 3) обозначение класса, для которого разработана рабочая учебная программа;
- 4) сроки действия рабочей учебной программы (учебный год);
- 5) краткая информация о педагоге;
- 6) место для отметки об утверждении рабочей учебной программы руководителем организации образования.

29. Содержание пояснительной записки:

- 1) образовательная программа как основание;
- 2) педагогическая цель и задачи, актуальные при обучении предмету в данном классе;
- 3) особенности обучения в данном классе (развивающие, коррекционно-развивающие, работа с одаренными детьми);

4) особенности и проблемы, существующие в организации работы в данном классе;

5) информация об изменении сроков и/или времени изучения отдельных тематических блоков (разделов) с указанием причин и целесообразности изменений.

30. Раздел «Планирование учебной деятельности» содержит календарно-тематическое планирование с выделением характеристик деятельности обучающихся, репертуарный перечень по классам.

31. Содержание раздела «Учебно-методическое обеспечение учебного процесса»:

1) перечень познавательной литературы для обучающегося;

2) перечень методической литературы для педагога;

3) перечень учебно-наглядных пособий.

32. Рабочая учебная программа педагога рассматривается на заседании методического совета и утверждается руководителем организации образования до начала учебного года.

33. Педагог на основе рабочей учебной программы составляет индивидуальный план обучения на каждого обучающегося. Индивидуальный план характеризует гармоничный процесс музыкального и духовно-нравственного развития обучающегося.

34. Индивидуальный план обучающегося составляется на каждое полугодие, утверждается руководителем организации образования, заносится в журнал или личное дело обучающегося.

35. При составлении индивидуального плана учитываются перспективные и текущие задачи планирования индивидуальной работы в соответствии с характеристикой обучающегося в начале и конце учебного года.

В одном и том же классе индивидуальные планы реализации программы, концертные и экзаменационные программы значительно отличаются по уровню сложности.

36. Индивидуальный план обучающегося отражает широкие репертуарные тенденции, обновление и обогащение репертуара благодаря привлечению народной, классической и современной музыки с использованием элементов композиторской техники.

37. Правильная организация учебного процесса, успешное и всестороннее развитие музыкально-исполнительских данных обучающегося зависят непосредственно от того, насколько тщательно спланирована работа в целом, продуман выбор репертуара.

38. Педагог вырабатывает индивидуальную репертуарную стратегию для каждого обучающегося с учетом его музыкальных потребностей и особенностей дарования.

39. Педагог формирует индивидуальный репертуарный перечень музыкальных произведений, систематизирует произведения и

дополняет репертуар в соответствии с индивидуальными возможностями обучающегося

40. Репертуарный перечень включает произведения казахской, русской, зарубежной музыки, высокохудожественные детские, юношеские пьесы современных композиторов, популярные песни из мультфильмов, детских кинофильмов, народную музыку.

41. Педагог активно использует в учебном процессе обработки казахских народных песен и кюев, произведения казахстанских композиторов, учитывая в процессе их изучения характерные ладовые, гармонические, ритмические и мелодические особенности.

42. Насыщенность учебного репертуара сочинениями разных жанров и стилей создает благоприятную ситуацию для изучения, сравнения, систематизации музыкального материала.

43. Педагог систематически обновляет и расширяет репертуарный перечень, включая в него лучшие пьесы, создаваемые современными отечественными и зарубежными композиторами.

44. Педагог тщательно продумывает методику и репертуар обучающегося, добиваясь постепенного перехода от менее трудных заданий к более сложным, подбирая учебный материал, доступный для обучающегося как со стороны музыкального содержания, так и техники исполнения.

45. Педагог устанавливает степень завершённости работы над репертуаром, фиксирует этапы изучения произведений, варьирует объём и сложность программы, пополняя репертуарный список за счёт нового репертуара с учётом личностного и индивидуального подходов к каждому обучающемуся.

46. В работе над репертуаром педагог учитывает, что часть произведений предназначена для публичного или концертного (экзаменационного) исполнения, остальные - для работы в классе или в порядке ознакомления.

47. В индивидуальный план не включаются произведения, превышающие музыкально-исполнительские, художественные, технические возможности обучающегося, также не соответствующие его возрастным особенностям.

48. Для расширения музыкального кругозора обучающегося, помимо произведений, детально изучаемых в классе, осуществляется знакомство с целым рядом разнохарактерных пьес, допуская при этом различную степень завершённости работы над ними, не требуя обязательного выучивания наизусть.

49. Обязательные разделы индивидуального плана:

- 1) работа над гаммами;
- 2) работа над этюдами и упражнениями;
- 3) исполнение пьес классических и современных авторов;

- 4) исполнение произведений композиторов Казахстана;
- 5) обработки народных песен и танцев;
- 6) работа в составе ансамбля;
- 7) навыки чтения нот с листа.

50. В конце каждого полугодия педагог отмечает качество выполнения задания и вносит изменения в ранее репертуарный перечень, в конце года даёт характеристику музыкального и технического развития, успеваемости и работоспособности обучающегося.

51. Характеристика обучающегося на конец года освещает следующие стороны его индивидуальности:

- 1) уровень музыкальных данных (слух, ритм, память);
- 2) соответствие исполнительского аппарата, обучающегося данному музыкальному инструменту;
- 3) степень приспособляемости к инструменту;
- 4) общее развитие, эмоциональность, восприимчивость, скорость реакции;
- 5) отношение к занятию музыкой;
- 6) работоспособность, собранность;
- 7) умение заниматься самостоятельно;
- 8) степень грамотности в разборе текста;
- 9) скорость освоения музыкальных произведений;
- 10) успехи к концу года;
- 11) недостатки в музыкально-техническом развитии обучающегося и задачи по их преодолению.

52. Для характеристики обучающегося отмечаются такие индивидуальные качества, как целеустремленность, наличие художественного воображения, свободное владение инструментом, наличие технической свободы.

Педагог учитывает все особенности ребенка и рационально использует эти данные в педагогическом процессе, культивируя и развивая положительные стороны.

53. Самостоятельные занятия проводятся регулярно и систематически. Объем работы определяется с учетом минимальных затрат на подготовку домашнего задания, параллельного освоения детьми программы общего среднего образования.

54. Индивидуальная домашняя работа проводится в несколько приемов и строится в соответствии с рекомендациями педагога.

В первую очередь прорабатываются самые сложные музыкальные эпизоды, используя различные технические приемы. С учетом умственных и физических возможностей обучающегося педагог определяет время работы над тем или иным произведением.

55. Формы работы для активизации самостоятельных занятий

обучающегося:

- 1) анализ собственного исполнения (обучающийся оценивает свою игру, отмечает допущенные ошибки);
- 2) запись обучающимся в дневник важнейших рекомендаций педагога относительно работы над произведениями;
- 3) устный отчет о подготовке домашних заданий (обучающийся рассказывает о трудностях и устранении трудностей).

56. Межпредметные связи предмета «Аккордеон» с предметами «Сольфеджио», «Казахская музыкальная литература», «Мировая музыкальная литература», «Коллективное музицирование» побуждают обучающихся к целостному познанию различных художественных явлений.

57. Программные требования в 1 классе:

1) обучающийся получает знания по истории возникновения аккордеона, знакомится с устройством, техническими возможностями инструмента, записью нотных знаков, их соотношением с реальным звучанием инструмента;

2) закрепляются посадка и постановка рук, осваиваются элементарные навыки исполнительской техники, ведется дальнейшая работа над развитием исполнительского мастерства, музыкально-образного мышления, усвоением навыков чтения нот с листа, технических требований гаммы до, соль, фа-мажор каждой рукой отдельно в одну октаву;

3) на основе практического материала обучающийся учится определять общую характеристику исполняемых пьес, различать характер музыки, играть осмысленно и выразительно простые пьески и песни, приобретает необходимые исполнительские навыки игры, определенные программой первого года обучения;

4) в течение учебного года обучающийся осваивает 8-10 различных музыкальных произведений: детские песни, народные песни, танцы, этюды, ансамбли.

58. Содержание учебного предмета в 1 классе.

Тематическое планирование.

Тема 1. Ознакомление с инструментом.

Тема 2. Посадка.

Тема 3. Установка инструмента.

Тема 4. Исходное положение рук на правой и левой клавиатурах инструмента.

Тема 5. Формирование первоначальных навыков движения меха на разжим и сжим.

Тема 6. Формирование двигательных навыков пальцев правой и левой рук.

Тема 7. Звукоизвлечение. Формирование первоначальных слуховых представлений.

Тема 8. Пение подтекстовки ритмических песенок-прибауток, считалочек.

Тема 9. Простейшие пьесы с поочередной игрой правой и левой рук.

Тема 10. Простейшие пьесы с одновременной игрой правой и левой рук.

Тема 11. Упражнения на координацию правой и левой рук.

Тема 12. Освоение элементарной нотной грамоты.

Тема 13. Простейшие технические упражнения для пальцев.

Тема 14. Простейшие упражнения на освоение техники владения мехом.

Тема 15. Упражнение на координацию рук.

Тема 16. Игра несложных пьес двумя руками.

Тема 17. Освоение элементарной нотной грамоты.

Тема 18. Простейшие технические упражнения для пальцев.

Тема 19. Простейшие упражнения на освоение техники владения мехом.

Тема 20. Гаммы до, соль, фа-мажор каждой рукой отдельно в одну октаву.

Тема 21. Упражнение на координацию рук.

Тема 22. Игра несложных пьес двумя руками.

Тема 23. Совершенствование навыков игры по слуху.

Тема 24. Формирование первоначальных навыков чтения с листа.

59. Ожидаемые результаты освоения программы 1 класса.

К концу обучения в 1 классе обучающийся имеет следующие знания, умения и навыки:

- 1) знает устройство инструмента;
- 2) владеет первоначальными музыкально-теоретическими знаниями;
- 3) владеет навыками постановки рук, инструмента, посадки за инструментом;
- 4) владеет начальными навыками игры на аккордеоне;
- 5) развивает музыкальное мышление;
- 6) исполняет гаммы, этюды, простейшие музыкальные произведения.

60. Программные требования во 2 классе:

- 1) продолжается дальнейшая работа по закреплению исполнительских умений, навыков, формированию и развитию правильных исполнительских установок и ощущений;

- 2) закрепляются начальные навыки освоения клавиатур инструмента, правила посадки, постановки игрового аппарата,

особенностей звукоизвлечения на аккордеоне, совершенствуются навыки ведения меха, осуществляется контроль над свободой исполнительского аппарата, продолжается работа над качеством звукоизвлечения, формированием культуры звука на основе изучения музыкальных произведений;

3) обучающийся знакомится с техническими требованиями гаммы до, соль, фа-мажор двумя руками, осваивает тонические трезвучия, арпеджио, чтение нот с листа двумя руками за первый класс;

4) в течение учебного года обучающийся осваивает 12-14 произведений: этюды, произведения с элементами полифонии, пьесы различного характера.

61. Содержание учебного предмета во 2 классе.

Тема 1. Повторение пройденного учебного материала.

Тема 2. Дальнейшее освоение нотной грамоты. Совершенствование работы над гаммами. Транспонирование и подбор по слуху.

Тема 3. Исходное положение рук на правой и левой клавиатурах инструмента. Упражнение на координацию рук.

Тема 4. Формирование двигательных навыков пальцев правой и левой рук. Технические упражнения для пальцев.

Тема 5. Формирование первоначальных навыков движения меха на разжим и сжим. Простейшие упражнения на освоение техники владения мехом.

Тема 6. Звукоизвлечение. Особенности звукоизвлечения на аккордеоне.

Тема 7. Произведения с поочередной игрой правой и левой рук.

Тема 8. Пьесы с одновременной игрой правой и левой рук.

Тема 9. Игра пьес различного характера двумя руками.

Тема 10. Гаммы: до, соль, фа-мажор двумя руками.

Тема 11. Аккорды: тонические трезвучия и их обращения в тональностях до, соль, мажор двумя руками.

Тема 12. Арпеджио: короткие арпеджио в тональностях до, соль, мажор.

Тема 13. Чтение нот с листа.

Тема 14. Разучивание этюдов.

Тема 15. Разучивание произведений с элементами полифонии, пьес различного характера. Контроль над свободой исполнительского аппарата. Работа над качеством звукоизвлечения и формированием культуры звука на основе изучения музыкальных произведений. Игра в ансамбле с педагогом и другими обучающимися.

Тема 16. Знакомство с жизнью, творчеством композиторов различных эпох стилевых направлений.

62. Ожидаемые результаты освоения программы 2 класса.

К концу обучения во 2 классе обучающийся имеет следующие знания, умения и навыки:

- 1) владеет начальными навыками смены позиций правой руки, координации левой руки;
- 2) владеет начальными навыками освоения клавиатур инструмента;
- 3) знает правила посадки и постановки игрового аппарата;
- 4) анализирует исполняемое произведение;
- 5) знает особенности звукоизвлечения на аккордеоне;
- 6) владеет навыками правильной смены меха;
- 7) осуществляет контроль над свободой исполнительского аппарата;
- 8) осуществляет контроль над качеством звука, точностью ритма и темпа;
- 9) развивает навыки выразительного исполнения одноголосных мелодий;
- 10) владеет навыками исполнения гамм до, соль, фа-мажор двумя руками;
- 11) владеет навыками исполнения аккордов: тонические трезвучия и их обращения в тональностях до, соль, мажор двумя руками, арпеджио: короткие арпеджио в тональностях до, соль, мажор;
- 11) исполняет произведения с элементами полифонии, пьесы различного характера.

63. Программные требования в 3 классе:

- 1) продолжается работа по дальнейшему совершенствованию технических навыков обучающегося, поиску рациональной аппликатуры, динамики звучания того или иного построения, применению различных штрихов и видов туше;
- 2) продолжается работа над созданием художественного образа музыкального произведения, преодолением технических трудностей;
- 3) обучающийся осваивает технические требования гаммы до, соль, фа мажор двумя руками в две октавы, ре, си-бемоль правой рукой в одну октаву, арпеджио длинные, короткие в медленном темпе двумя руками, тонические аккорды и их обращение, чтение нот с листа;
- 4) в течение учебного года обучающийся осваивает 16-18 произведений: этюды, пьесы с элементами полифонии, пьесы различного характера.

64. Содержание учебного предмета в 3 классе.

Тематическое планирование.

Тема 1. Развитие музыкальности. Лад. Способность к слуховому представлению, творческому воображению, ассоциативному мышлению. Совершенствование музыкально-ритмического чувства.

Тема 2. Развитие тембрового слуха обучающегося. Расширение палитры тембровых красок.

Тема 3. Работа над качеством звучания. Смена направлений движения меха.

Тема 4. Фразировка. Интонирование. Осмысление структуры музыкального построения, музыкальной формы.

Тема 5. Развитие технических, исполнительских навыков.

Тема 6. Разучивание пьес с элементами полифонии.

Тема 7. Двухчастная, трехчастная форма. Разучивание произведений крупной формы, как сюита, пьес в форме вариации.

Тема 8. Исполнение пьес с применением более сложных приемов звукоизвлечения и штрихов (портаменто, акценты).

Тема 9. Разучивание пьес с использованием более сложных ритмических группировок.

Тема 10. Чтение нот с листа. Транспонирование в другие тональности. Подбор по слуху.

Тема 10. Коллективное музицирование.

Тема 11. Закрепление освоенных музыкальных терминов.

Тема 12. Изучение новой профессиональной терминологии.

Тема 13. Дальнейшее изучение гамм до, соль, фа мажор двумя руками в две октавы, ре, си-бемоль правой рукой в одну октаву.

Тема 14. Арпеджио длинные, короткие в медленном темпе двумя руками. Тонические аккорды и их обращение.

Тема 15. Знакомство с жизнью, творчеством композиторов различных эпох и стилевых направлений.

65. Ожидаемые результаты освоения программы 3 класса.

К концу обучения в 3 классе обучающийся имеет следующие знания, умения и навыки:

- 1) умеет анализировать исполняемое произведение;
- 2) владеет первоначальными навыками подбора по слуху;
- 3) владеет музыкальной терминологией в пределах программы;
- 4) владеет навыками самостоятельного разбора несложного нотного материала;

5) развивает штриховую технику, беглость пальцев, аккордовую технику;

6) владеет навыками исполнения гамм до, соль, фа мажор двумя руками в две октавы; ре, си-бемоль правой рукой в одну октаву, арпеджио длинные, короткие в медленном темпе двумя руками, тонические аккорды;

7) исполняет произведения крупной формы, пьесы с применением более сложных приемов звукоизвлечения, штрихов, пьесы с использованием более сложных ритмических группировок.

66. Программные требования в 4 классе:

1) совершенствуются усвоенные специальные умения, навыки, усложняется, углубляется музыкально-художественный материал, расширяется круг музыкальных образов и исполнительских задач;

2) в течение учебного года обучающийся осваивает гаммы ре, ля, си-бемоль, мажор двумя руками в две октавы, ля минор двумя руками в две октавы, арпеджио длительные и короткие арпеджио в две октавы двумя руками, аккорды мажорные и минорные в две октавы двумя руками, чтение нот с листа пьес, 16-20 произведений (этюды, полифонические пьесы, произведения крупной формы, пьесы различного характера).

67. Содержание учебного предмета в 4 классе.

Тематическое планирование.

Тема 1. Развитие музыкально-образного мышления обучающегося, творческого художественного воображения, фантазии.

Тема 2. Выразительные средства музыкального языка, понимание их значения в создании конкретного художественного образа и применение знаний в практической деятельности.

Тема 3. Развитие умений эмоционального восприятия музыки, ее содержания, идейно-эмоциональной направленности, понимание и раскрытие художественного замысла музыкального произведения.

Тема 4. Динамика звучания. Динамические оттенки при исполнении музыкальных произведений на аккордеоне.

Тема 5. Основные закономерности построения музыкальной формы, строение крупных музыкальных форм. Сложная трехчастная форма. Сюита.

Тема 6. Изучение произведений различных жанров музыки. Развитие умения понимать жанровые и стилистические особенности изучаемых произведений. Художественная форма в выражении содержания музыки.

Тема 7. Анализ стилевых особенностей исполняемых произведений.

Тема 8. Контроль над балансом звучания правой и левой клавиатурами аккордеона.

Тема 9. Закрепление освоенных музыкальных терминов. Изучение терминологии по истории и теории музыки.

Тема 10. Развитие технических и исполнительских навыков игры в пределах программных требований. Совершенствование специфических особенностей звукообразования на аккордеоне. Различные виды туше

Тема 11. Организация работы обучающегося над музыкальным текстом. Приемы работы над исполнительскими трудностями.

Тема 12. Технические упражнения. Совершенствование исполнительской техники игры на аккордеоне.

Тема 13. Разучивание пьес с элементами полифонии. Работа над аппликатурной дисциплиной.

Тема 14. Самостоятельная работа обучающегося над развитием техники чтения с листа, транспонирования и подбора по слуху.

Тема 15. Разучивание гамм: ре, ля, си-бемоль мажор двумя руками в две октавы, ля минор двумя руками в две октавы (три вида).

Тема 16. Арпеджио длительные и короткие арпеджио в две октавы двумя руками.

Тема 17. Аккорды мажорные и минорные двумя руками в две октавы.

Тема 18. Развитие навыков коллективного музицирования.

Тема 19. Концертно-конкурсная деятельность. Концертный репертуар. Сценическая культура.

Тема 20. Знакомство с жизнью и творчеством композиторов различных эпох и стилевых направлений.

68. Ожидаемые результаты освоения программы 4 класса.

К концу обучения в 4 классе обучающийся имеет следующие знания, умения и навыки:

- 1) владеет знаниями теоретических основ музыки;
- 2) владеет техническими и исполнительскими навыками игры;
- 3) знает специфические особенности звукообразования на инструменте, примерную шкалу силы их звучания;
- 4) знает набор возможных динамических оттенков, исполнительские приемы различного туше и уравнивания звучания правой и левой клавиатур инструмента;
- 5) знает условные обозначения регистров, закономерности построения музыкальной формы, различные жанры, особенности художественно-образного выражения исполняемого произведения;
- 6) умеет различать выразительные средства музыкального языка;
- 7) понимает значение выразительных средств музыкального языка в создании конкретного художественного образа;
- 8) разбирается в нотной записи, обозначениях темпа, динамики, знаков альтерации;
- 9) умеет анализировать исполняемое произведение;
- 10) исполняет гаммы ре, ля, си-бемоль мажор двумя руками в две октавы, ля минор двумя руками в две октавы, арпеджио длительные и короткие арпеджио в две октавы двумя руками, аккорды мажорные и минорные двумя руками в две октавы;
- 11) владеет навыками коллективного музицирования;
- 12) владеет навыками репетиционно-концертной работы.

69. Программные требования в 5 классе:

- 1) продолжается закрепление исполнительских слуховых, звукообразующих навыков, формирование музыкально-образного

мышления, развитие творческого художественного воображения путем усложнения изучаемого художественного материала;

2) осваиваются средства музыкальной выразительности (динамика, темп, фразировка), гаммы ля, ми, си мажор двумя руками в две октавы; ля, соль минор двумя руками в две октавы, арпеджио: длинные и короткие в две октавы двумя руками, аккорды двумя руками в две октавы, чтение нот с листа, совершенствуются музыкально-исполнительские навыки игры на инструменте в тесной взаимосвязи с общекультурным развитием обучающегося;

3) в течение учебного года обучающийся осваивает 12 произведений: этюды, полифонические произведения, произведения крупной формы, произведения различного характера.

70. Содержание учебного предмета в 5 классе.

Тематическое планирование.

Тема 1. Изучение музыкальных пьес с элементами полифонии и произведениями крупной формы.

Тема 2. Музыкальная форма музыкального произведения, его жанровые и стилистические особенности.

Тема 3. Работа над выразительностью исполнения музыкального произведения, содержанием и идейно-эмоциональной направленностью.

Тема 4. Музыкальный текст произведения и его технические особенности.

Тема 5. Развитие слухового самоконтроля обучающегося.

Тема 6. Качество звукоизвлечения. Смена меха. Различные виды туше и штрихов.

Тема 7. Градации динамики звучания, поиск разнообразных динамических оттенков музыки.

Тема 8. Развитие исполнительских навыков игры на аккордеоне. Виды техник игры.

Тема 9. Работа над различными приемами игры мехом. Портато, меховое стаккато, рикошет, вибрато.

Тема 10. Работа над агогикой. Внезапные и постепенные замедления, ускорения, цезуры, остановки, ферматы и пр.

Тема 11. Расширение тонального плана в произведениях с использованием отклонений и модуляций.

Тема 12. Самостоятельная работа обучающегося над музыкальным текстом и техническими особенностями изучаемого произведения.

Тема 13. Разучивание гамм: ля, ми, си мажор двумя руками в две октавы; ля, соль минор три вида двумя руками в две октавы.

Тема 14. Разучивание арпеджио: длинные и короткие в две октавы двумя руками. Аккорды двумя руками в две октавы.

Тема 15. Разучивание этюдов, полифонических произведений, произведений крупной формы, произведений различного характера.

Тема 16. Чтение нот с листа.

Тема 17. Развитие навыков коллективного музицирования.

Тема 18. Концертно-конкурсная деятельность. Концертный репертуар. Сценическая культура.

Тема 19. Знакомство с жизнью и творчеством композиторов различных эпох и стилевых направлений.

71. Ожидаемые результаты освоения программы 5 класса.

К концу обучения в 5 классе обучающийся имеет следующие знания умения и навыки:

1) владеет расширенными знаниями теоретических основ музыки, техническими и исполнительскими навыками игры;

2) знает специфические особенности звукообразования на инструменте, примерную шкалу силы их звучания, набор возможных динамических оттенков, исполнительские приемы различного туше и уравнивания звучания правой и левой клавиатур инструмента, условные обозначения регистров, закономерности построения музыкальной формы, различные жанры, особенности художественно-образного выражения исполняемого произведения.

3) умеет различать выразительные средства музыкального языка, понимать их значение в создании конкретного художественного образа, самостоятельно разбирать заданное произведение, анализировать его.

72. Программные требования в 6-7 классах:

1) продолжается работа по дальнейшему совершенствованию всех ранее изученных исполнительских приемов в более сложном по техническому и художественному содержанию вариантах, развитию умений самостоятельно разбираться в основных элементах фразировки;

2) обучающийся осваивает гаммы си, ре – бемоль мажор двумя руками, до мажор, соль мажор в терцию; до, ми минор двумя руками в две октавы, арпеджио: длинные и короткие в две октавы двумя руками, аккорды двумя руками в две октавы, развивает аппликатурную грамотность и самостоятельность в выборе рациональной аппликатуры;

3) в течение учебного года обучающийся осваивает 18-20 произведений: этюды, полифонические произведения, произведения крупной формы, концертные пьесы.

73. Содержание учебного предмета в 6-7 классах.

Тематическое планирование.

Тема 1. Освоение гамм: си, ре – бемоль мажор двумя руками, до мажор, соль мажор в терцию. Освоение гамм: до, ми минор двумя руками (три вида) в две октавы. Мажорные гаммы до пяти знаков в ключе и минорных гамм до 3-х знаков в ключе двумя руками в две октавы, различными штрихами (non legato, legato, staccato,

комбинированные штрихи, полиштрихи), исполнение гамм в пунктирном ритме;

Тема 2. Изучение и исполнение арпеджио: длинные и короткие в две октавы двумя руками. Изучение и исполнение длинных и коротких арпеджио в две октавы двумя руками различными штрихами (non legato, legato, staccato, комбинированные штрихи, полиштрихи), арпеджио в пунктирном ритме, 4 – х звучных мажорных и минорных аккордовых последовательностей двумя руками.

Тема 3. Аккорды двумя руками в две октавы.

Тема 4. Совершенствование технических навыков (крупной - октавной и аккордовой техники, мелкой техники), работа над штрихами мехом (портато, меховое стаккато, рикошет, вибрато) при выполнении упражнений, исполнении этюдов, музыкальных произведений.

Тема 5. Дальнейшее формирование музыкального мышления обучающегося. Работа над стилем, чувством музыкальной формы. Темп, общая выразительность произведения.

Тема 6. Самостоятельная работа над музыкальными произведениями. Контроль самостоятельной работы по чтению с листа, транспонированию, подбору по слуху.

Тема 7. Овладение полифоническими произведениями и произведениями крупной формы.

Тема 8. Работа над выразительностью и художественным образом произведения, его содержанием и идейно-эмоциональной направленностью.

Тема 9. Работа над музыкальным текстом произведения и его техническими особенностями.

Тема 10. Развитие слухового самоконтроля обучающегося.

Тема 11. Работа над качеством звукоизвлечения.

Тема 12. Расширение градации динамики звучания, формирование умений поиска разнообразных динамических оттенков музыки.

Тема 13. Расширение тонального плана в произведениях с использованием отклонений и модуляций.

Тема 14. Работа над агогикой.

Тема 15. Подготовка концертно-конкурсных программ.

Тема 16. Концертно-конкурсная деятельность. Концертный репертуар. Развитие сценической культуры.

74. Ожидаемые результаты освоения программы 6-7 классов.

К концу обучения обучающийся имеет следующие знания, умения и навыки:

1) знает основы музыкальной грамоты;

2) владеет основными исполнительскими приемами игры на инструменте;

- 3) владеет техническими навыками игры на аккордеоне;
- 4) выразительно исполняет произведения различного музыкально-художественного содержания, различных стилей и жанров;
- 5) владеет техническими знаниями, умениями и навыками, необходимыми для творческой деятельности;
- 6) знает специфику исполнения музыкальных произведений различных музыкальных жанров, стилей;
- 7) умеет транспонировать, подбирать по слуху, исполнять простейшие вариации гармонического и мелодического содержания.

75. Ожидаемые результаты освоения образовательной программы.

Выпускник знает:

- 1) музыкальную терминологию;
- 2) художественно-исполнительские, технические возможности, характерные для сольного исполнительства на инструменте;
- 3) различные интерпретации музыкальных произведений;
- 4) репертуар для аккордеоне, включающий произведения разных стилей и жанров в соответствии с программными требованиями.
- 5) принципы игры на аккордеоне как сольно, так в ансамбле, оркестре;
- 6) основные закономерности творчества композиторов, музыку которых он исполняет;
- 7) принципы работы музыканта-исполнителя на сцене.

Выпускник умеет:

- 1) грамотно исполнять музыкальные произведения на достаточном художественном уровне соло;
- 2) самостоятельно разбирать несложный нотный текст;
- 3) самостоятельно разучивать музыкальные произведения различных жанров и стилей на инструменте;
- 4) исполнять свою партию в музыкальном коллективе;
- 5) создавать художественный образ при исполнении музыкального произведения на инструменте;
- 6) самостоятельно преодолевать технические трудности при разучивании несложных произведений;
- 7) применять теоретические знания в исполнительской практике;
- 8) анализировать исполняемые музыкальные произведения.

У выпускника сформированы навыки:

- 1) подбора по слуху и чтения с листа несложных музыкальных произведений;
- 2) использования музыкально-исполнительских средств выразительности;
- 3) слухового контроля и умения управлять процессом исполнения;

- 4) теоретического анализа исполняемых произведений;
- 5) исполнительской практики, публичных сольных выступлений;
- 6) коллективной творческой деятельности.

76. Целью контроля успеваемости является выявление результативности в освоении образовательной программы обучающимся.

Контроль освоения программы обучающимися осуществляется в форме контрольной работы, технического зачета, академического концерта, итоговая аттестация – в форме экзамена.

77. Форма аттестации и контрольно-программные требования к выступлениям обучающихся:

1) 1 класса – в четвертой четверти: контрольная работа (1 этюд, 1 пьеса);

2) 2 класса – в первой и третьей четвертях: контрольная работа (1 этюд, 1 пьеса), во второй и четвертой четвертях: академический концерт (1 этюд, 2 пьесы);

3) 3 класса – в первой и третьей четвертях: контрольная работа (1 этюд, 1 пьеса), во второй четверти: академический концерт (1 этюд, 2 пьесы или 3 пьесы), в четвертой четверти: технический зачет (1 гамма, 2 этюда);

4) 4 класса – в первой и третьей четвертях: контрольная работа (1 этюд, 2 пьесы), во второй четверти: академический концерт (3 пьесы), в четвертой четверти: технический зачет (1 гамма, 2 этюда);

5) 5 класса – в первой, второй, третьей четвертях: контрольная работа (1 этюд, 2 пьесы или 3 пьесы), в четвертой четверти: экзамен (4 произведения различных форм и жанров – полифоническое произведение или пьеса с элементами полифонии, произведение крупной формы, произведение казахстанского композитора или обработка казахской народной песни или танца, пьеса по выбору исполнителя);

6) 6 класса – в первой, второй, третьей четвертях: контрольная работа (1 этюд, 2 пьесы или 3 пьесы), в четвертой четверти: экзамен (4 произведения различных форм и жанров – полифоническое произведение или пьеса с элементами полифонии, произведение крупной формы, произведение казахстанского композитора или обработка казахской народной песни, или танца, пьеса по выбору исполнителя);

7) 7 класса – в первой, второй, третьей четвертях: контрольная работа (1 этюд, 2 пьесы или 3 пьесы), в четвертой четверти: выпускной экзамен (4 произведения различных форм и жанров – полифоническое произведение или пьеса с элементами полифонии, произведение крупной формы, произведение казахстанского композитора или обработка казахской народной песни, или танца, пьеса по выбору

исполнителя).

78. Критерии оценивания результатов обучения в музыкальном образовании складываются из результатов текущей успеваемости по предмету и оценок, полученных на концертных выступлениях.

При оценке работы обучающегося педагог учитывает следующие параметры: демонстрация обучающимся должного уровня владения инструментом, полное и убедительное раскрытие художественного образа, понимание и отражение в исполнительской интерпретации стиля исполняемого произведения;

79. Критерии оценки:

1) оценка «5» «отлично» – технически безупречное исполнение программы, свободное владение техническими приемами, приемами качественного звукоизвлечения, индивидуальное отношение к исполняемому произведению для достижения наиболее убедительного воплощения художественного замысла;

2) оценка «4» «хорошо» – техническая свобода, осмысленная, выразительная игра, достаточное понимание характера, содержания исполняемого произведения, исполнение программы наизусть, индивидуальное отношение к исполняемому произведению, наличие небольших технических и стилистических неточностей;

3) оценка 3 «удовлетворительно» – неяркое, необразное исполнение программы, недостаточное владение техническими приемами, отсутствие свободы и пластичности игрового аппарата, наличие погрешностей в звукоизвлечении;

4) оценка «2» «неудовлетворительно» – плохое владение инструментом, слабое знание программы наизусть, отсутствие музыкальной образности в исполняемом произведении, наличие грубых технических ошибок;

5) зачет (без оценки) – исполнение соответствует необходимому уровню на данном этапе обучения.